
PRAKTICKÉ TIPY PRO ZAPOJOVÁNÍ VÍCEJAZYČNÝCH DĚTÍ DO VÝUKY

Zuzana Prokopová
Metodička pro (D)AP
Učitelka ČDJ

NADACE S
České spořitelny

Nadace České spořitelny podporuje projekt organizace META – Podpora vzdělávání nově příchozích vícejazyčných dětí a žáků.

...META*

Jak na tom dítě je?

- Pedagogická a jazyková diagnostika
- Záznamový arch pro sledování pokroku

ZÁZNAMOVÝ ARCH

Strana 1/2

...META*[~]

Sledování jazykových kompetencí a pokroku

Jméno dítěte: Jméno vyplňujícího: Třída: Datum:

JAK ROZUMÍ

Poznámka

- pokud testujeme, vždy je lepší ověřit, jestli žák/žákyně rozumí

Rozumí naučeným slovům.	☐	☐	<input type="text"/>
Rozumí známým situacím.	☐	☐	<input type="text"/>
Potřebuje stále stejné instrukce.	☐	☐	<input type="text"/>
Potřebuje pomoc – gesta, příklady, obrázky, ukázky.	☐	☐	<input type="text"/>
Potřebuje, aby se na něj/ni mluvilo pomalu.	☐	☐	<input type="text"/>

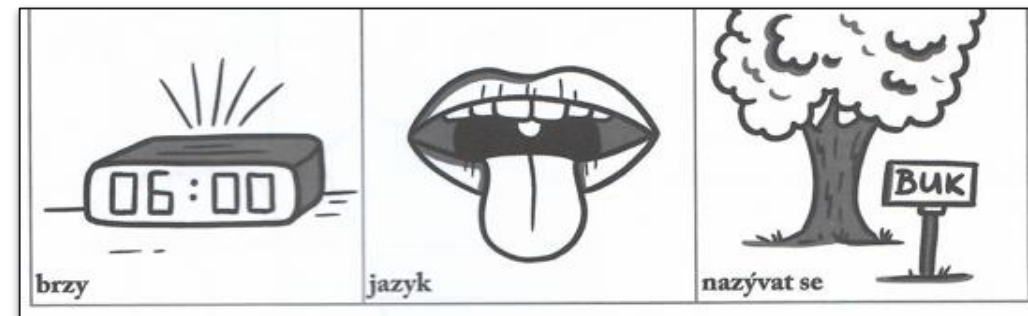
RVP výstupy	ŠVP výstupy
ČJL-3-1-01 plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti	- žák čte písmena, slabiky, slova; čte text psaný tiskacím i psacím písmem, čte souvislý text přiměřené náročnosti, porozumí čtenému textu na základě návodných otázek

Čtení – práce s textem	Úroveň 1	Úroveň 2
<p>Podmínky pro splnění výstupu:</p> <p>Text obsahuje holé věty (na 1. úrovni cca 3, na 2. úrovni více).</p> <p>Texty vždy obsahují slovní zásobu, se kterou byl/a žák/žákyně obeznámen/a.</p> <p>Texty obsahují obrázky nebo jinou vizuální oporu.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • čte (např. z tabule, ze sešitu, z učebnice) slova, která se týkají osobních údajů (např. jména, věku, třídy, adresy) nebo krátké jednoduché věty týkající se představování (např. Gabriela chodí do 2. třídy, Je ze Slovenska) • vyhledá informace v materiálech s obrázky a v krátkém zjednodušeném textu, ve kterém se někdo představuje 	<ul style="list-style-type: none"> • čte s porozuměním¹ (např. z tabule, ze sešitu, z učebnice) krátké jednoduché věty, které se týkají představování (např. To je Táňa. Je jí 12 let. Bydlí v Pardubicích a chodí do 6. C.) • vyhledá informace v jednoduchém formuláři a vyhledá informace a klíčová slova v krátkém textu

- ČJL-3-2-08 odůvodňuje a píše správně: *i/y* po tvrdých a měkkých souhláskách *i* po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech
- ČJL-5-2-08 píše správně *i/y* ve slovech po obojetných souhláskách

i y

Vážený pane Rozraz_ _le, Váš syn Kaz_ _m chodí do škol moc
brz_ _, hroz_ _vě na mě z_ _rá a při fyz_ _ce drze z_ _vá. Navíc se tváří
přez_ _ravě a tvrdí, že od z_ _třka ho mám naz_ _vat kamz_ _kem. A

- Všechna cvičení/testy/úkoly musí obsahovat jednoduchou slovní zásobu
- Vynecháváme „chytáky“

Test - příbuzná slova

PŘÍBUZNÁ SLOVA:

ozývat

ruzyňské

jazykověda

jazykový

cizojazyčný

dvojazyčný

jazyček

vyzývat

vzývat

brzy	jazyk	nazývat se	Ruzyně

Dějepis 2. stupeň

D-9-5-06   *rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede příklady významných kulturních památek*

Ukázka na učivu Baroko

3. BAROKO

Vyjmenujte umělecké slohy, které jste dosud poznali. Pomohou vám jejich začáteční písmena: r... g... r...

Po bitvě na Bílé hoře (v 1. polovině 17. století) se do našich zemí rozšířil nový **umělecký a stavební sloh – baroko**. V barokním slohu se stavěly hlavně **církevní stavby – kostely, kaple, kláštery**. Umělci je zdobili sochami andělů a svatých a malbami na stěnách i stropech. Při výzdobě se hojně využívaly drahé materiály – mramor, zlato a stříbro.

Šlechtici si pořizovali nové **barokní zámky** nebo přestavovali původní renesanční zámky do barokního slohu. Ve městech vyrostly **barokní domy a radnice**. Uprostřed náměstí se stavěly **kašny a morové sloupy**. Ty vznikaly jako poděkování místních obyvatel za překonání nebezpečné nemoci – moru, či ochranu před ní. Právě z doby baroka se u nás dochovalo **nejvíce staveb a uměleckých památek**.

Z V pozdější době – během 19. století – se v Českých zemích stavěly venkovské domy ve stylu napodobujícím baroko. Užívá se pro ně označení **selské baroko**. Nejvíce takových domů se dochovalo v Jihočeském kraji.

I Udělejte si ve třídě výstavku pohlednic a fotografií českých a moravských zámků postavených v renesančním a barokním slohu. Porovnejte jejich vzhled.

barokní kostel
(kostel sv. Mikuláše, Praha)

barokní morový sloup
(sloup Nejsvětější Trojice, Olomouc)

barokní zámek (Jaroměřice nad Rokytnou)

MÓDA V DOBĚ BAROKA

Jak se lidé v době baroka oblékali? Mužské i ženské šaty bohatých lidí byly zdobené **krajkami**. Mužský oděv připomínal vojenskou uniformu. Lidé z bohatších vrstev nosili během dne **paruku**. Prostí lidé nosili jednoduchý oděv nebo kroj. V neděli si oblékali lepší sváteční oblečení. Svůj oděv si většinou zhotovovali sami.

barokní oděv vyšších vrstev

I Prohlédněte si obrázky barokního oblečení. Myslete si, že byl tehdejší oděv praktický a pohodlný?

Z K dobré výchově patřilo v této době umění hrát alespoň na jeden hudební nástroj. V bohatých rodinách byly v módě domácí koncerty.

Zopakujte si:

1. Kdo patřil mezi poddané a proč se tak částí obyvatel Českých zemí říkalo?
2. Vysvětlíte, co byla robota a co nevolnictví.
3. Co víte o školní docházce na začátku novověku?
4. Jaké stavby jsou typické pro baroko?

Stanovím klíčovou slovní zásobu: chrám, kostel, kaple, baroko, kašny, sloupy, krajky, paruky, šlechtici, radnice.

Baroko – krásné umění a historická architektura

Baroko je krásné období v umění a architektuře. V tomto období byly postaveny nádherné **chrámy, kostely a kaple**. Tyto budovy měly mnoho zdobení a vysoké věže.

Ve městě můžeme vidět také **kašny a sloupy**. Kašny mají vodu, která stříká, a vypadají nádherně. Sloupy jsou velké a mají mnoho ozdob.

V barokním období byly módní **krajky a paruky**. Šlechtici nosili velmi krásné šaty a měli hodně ozdob na sobě.

V městském centru je také **radnice**, která má vysokou věž. Radnice byla místo, kde se řídily věci ve městě.

Baroko bylo opravdu úžasné období a stojí za to se na něj podívat a poznat jeho krásu.

Test z baroka (ověření)

Jaké budovy byly postaveny v období baroka?

- a) Hrad, dům, most
- b) Chrám, kostel, kaple

Co můžeme vidět ve městě barokního období?

- a) Velké fontány
- b) Kašny, sloupy

Co bylo módní v barokním období?

- a) Džíny a trička
- b) Krajky a paruky

Kdo nosil krásné šaty a hodně ozdob v baroku?

- a) Učitelé
- b) Šlechtici

Co byla radnice v městě?

- a) Místo, kde se hrály hry
- b) Místo, kde se řídily věci ve městě

Standard základního vzdělávání

Vzdělávací obor	Dějepis
Ročník	9.
Tematický okruh	5. Objevy a dobývání. Počátky nové doby
Očekávaný výstup RVP ZV	D-9-5-07 Žák rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede jejich představitele a příklady významných kulturních památek
Indikátory	1. žák uvede příklady kulturních stylů v 16 -18. století v Evropě a v českých zemích 2. žák ukáže na příkladech jejich podstatné znaky 3. žák uvede příklady jednotlivých kulturních stylů v 16.-18. století v místním regionu

Ilustrativní úloha

Přiřaď a zapiš do tabulky k vyobrazeným stavebním kulturním památkám (A – C) odpovídající umělecký styl (kulturní sloh, 1 – 3):

A)

B)

C)

1) klasicismus, 2) baroko , 3) renesance

Hodnocení

O CO SE LEGISLATIVNĚ OPŘÍT PŘI HODNOCENÍ VÍCEJAZYČNÝCH ŽÁKŮ?

Vyhláška č. 48/2005 Sb. §15 odst. 6

V případě hodnocení žáků cizinců, kteří plní v České republice povinnou školní docházku, se úroveň znalosti českého jazyka považuje za závažnou souvislost podle odstavců 2 a 4, která ovlivňuje jejich výkon.

To znamená, že při hodnocení vícejazyčných žáků a žákyně v jakémkoliv předmětu přihlížíme k úrovni jejich jazyka.

Přijde vám hodnocení vícejazyčných dětí (ne)spravedlivé?

1 ZADÁM ÚKOL, KTERÝ JE SPLNITELNÝ.

2 FORMULUJI KRITÉRIA.

Jazyková úroveň	Jazyková vybavenost	Výstup
A0-A2		
B1-B2		
Rodilý mluvčí		

3 HODNOTÍM VÝSTUP, KTERÝ U KAŽDÉHO MŮŽE VYPADAT JINAK.

VÝBORNĚ!
OBA JSTE ZADANÝ ÚKOL SPLNILI.

Co dál?

- metodická podpora: [Kontakty - rozcestník | Inkluzivní škola \(inkluzivniskola.cz\)](https://www.inkluzivniskola.cz)
- semináře/webináře
- [Desatero úspěšné práce s heterogenní třídou | Zapojmevsechny.cz \(zapojmevsechny.cz\)](https://www.zapojmevsechny.cz)
- uzpůsobené materiály:
  - pracovní listy
  - učebnice - např. Levou zadní II

Děkujeme za pozornost!